

Ministarstvo finansija najavilo je da će kredit Evropske banke za obnovu i razvoj, vredan 218 miliona evra, biti isplaćen direktno kompaniji KESH kada se ispune uslovi predviđeni ugovorom. Jedan od uslova odnosi se na regulisane proizvodne cene, kao i na veleprodajne cene.

Vlada preduzima završne korake u procesu liberalizacije tržišta, ali javna preduzeća OSHEE, OST i KESH, vode borbu oko toga ko će ostvariti veći deo profita. S druge strane, ugovor o garancijama za kredit od 218 miliona evra, predviđa, pored liberalizacije, i preispitivanje regulisanih cena.

Liberalizacija zahteva da kompanije trguju robom i uslugama po liberalizovanim cenama, u uslovima kada se cene za krajnje korisnike neće promeniti. To znači da je prihod od prodaje električne energije jednako raspoređen i da nijedna kompanija ne subvencionise drugu. Čini se da ova situacija odgovara kompaniji KESH, s obzirom da EBRD zahteva da KESH ima visoke finansijske pokazatelje, koji mogu biti ostvarivi samo ako kompanija poveća cenu po kojoj električnu energiju isporučuje operatoru distributivne mreže.

KESH trenutno prodaje električnu energiju kompaniji OSHEE po ceni od 1,45 leka po kilovatu. Ali sa liberalizacijom tržišta, OSHEE će energiju koju preuzima od KESH, prodavati potrošačima na visokom naponu po uvoznim cenama.

Regulatorna agencija je konstatovala da je OSHEE u 2015. godini ostvario deset puta veći profit nego što je ERE predvidela kada je odobrila nove cene 2014.

Agron Hetoja, direktor kompanije KESH, rekao je da za pokrivanje troškova amortizacije i otplate kredita, cena jednog kilovat-časa treba da bude 2,8 leka.

On je dodao da je logično da na liberalizovanom tržištu veći deo profita ide prodavcu dobara, a manji deo onome ko obezbeđuje usluge.

Ardian Cela, direktor OSHEE, kaže da su cene za krajnje korisnike poznate. Regulatorna agencija ima svoju metodologiju za obračun cena koju je odobrila Vlada. Distribucija neće povećavati naknade. On dodaje da je predložio da OSHEE plati deo rata kredita EBRD-a.

Cela tvrdi da Ministarstvo energetike vodi pregovore kako revidiranje tarifa ne bi uticalo na krajnje potrošače i kako bi se pronašlo odgovarajuće rešenje za sve.

Krajem prošle godine, skupština je ratifikovala sporazum između Albanije i EBRD o kreditu vrednom 218 miliona evra za kompaniju KESH, da bi se vratili skupi krediti kod komercijalnih banaka, čime se stvaraju uslovi da se državni budžet oslobodi vladinih garancija za ove kredite.

Kredit još nije isplaćen, a uslov koji se tiče regulacije cena, a odnosi se na „razmatranje regulisanih cena za proizvodnju električne energije i cena na veleprodajnom tržištu u skladu sa dugoročnim ugovorima za snabdevanje/kupovinu između KESH i OSHEE, sa visinom

prihoda od naknada kompanije KESH“, podstakao je javnu debatu, s obzirom da u skladu sa zakonom revizija cena spada u nadležnost regulatorne agencije ERE.

Novi Zakon o energetici, usvojen 2015. godine, obavezuje kompanije da rade po tržišnim cenama i ova reforma uključuje i proizvodnju električne energije.